

ΜΑΡΚΟΥΣ ΖΟΥΣΑΚ

^η
κλέφτρα
των
βιβλίων

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΣΕ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ TWENTIETH CENTURY FOX

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: THE BOOK THIEF
Από τις Εκδόσεις Alfred A. Knopf, Νέα Υόρκη 2006

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η κλέφτρα των βιβλίων**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Markus Zusak

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Κώστια Κοντολέων

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοστάθη

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνια Λαδοπούλου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ηλιόπουλος Θ. – Ροδόπουλος Π. Ο.Ε.

© Markus Zusak, 2005

Published by arrangement with Random House Children's Books,
one part of the Random House Group Ltd.

© Εικονογράφησης: Trudy White, 2005

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2008

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2008, 2.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-453-394-7

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΜΑΡΚΟΥΣ ΖΟΥΣΑΚ

^η
Κλέφτρα
_{των}
βιβλίων

Μετάφραση: Κώστια Κοντολέων

Για την Ελίζαμπεθ και τον Χέλμουτ Ζούσак,
με αγάπη και θαυμασμό

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΕΝΑ ΒΟΥΝΟ ΑΠΟ ΜΠΑΖΑ
ΓΚΡΕΜΙΣΜΕΝΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ

όπου ο αφηγητής μάς παρουσιάζει:
τον εαυτό του – τα χρώματα – και την κλέφτρα των βιβλίων

ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Πρώτα τα χρώματα.

Ύστερα οι άνθρωποι.

Έτσι βλέπω συνήθως τα πράγματα.

Ή τουλάχιστον προσπαθώ να τα δω.

☞ ΕΔΩ ΣΑΣ ΕΧΩ ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ☞

Θα πεθάνετε.

Είμαι απόλυτα ειλικρινής στην προσπάθειά μου να φαίνομαι σε γενικές γραμμές πρόσχαρος αναφορικά με το όλο ζήτημα, αν και οι περισσότεροι δυσκολεύονται να με πιστέψουν, παρά τις διαμαρτυρίες μου. Σας παρακαλώ, εμπιστευτείτε με. Σαφέστατα *μπορώ* να γίνω πρόσχαρος. Να γίνω συμπαθητικός. Ευχάριστος. Φιλικός. Κι αυτά είναι μερικά μόνο από τα προτερήματά μου. Απλά μη μου ζητάτε να είμαι όμορφος. Η ομορφιά δεν έχει τίποτα να κάνει μαζί μου.

☞ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΤΟ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ☞

Σας προξενεί ανησυχία αυτό;

Σας προτρέπω – μη φοβάστε.

Αν μη τι άλλο, είμαι δίκαιος.

Φυσικά, να συστηθώ.

Ευθύς εξαρχής.

Πού πήγαν οι καλοί μου τρόποι;

Θα μπορούσα να σας συστηθώ κανονικά, αλλά δε νομίζω πως είναι πράγματι αναγκαίο. Θα με μάθετε αρκετά καλά κι αρκετά σύντομα, κι αυτό εξαρτάται από ένα διαφορετικό σύνολο μεταβλητών. Αρκεί να σας πω ότι σε κάποια χρονική στιγμή θα σταθώ από πάνω σας, όσο πιο καλосυνάτα γίνεται. Η ψυχή σας θα βρεθεί στην αγκαλιά μου. Ένα χρώμα θα κουρνιάσει στον ώμο μου. Θα σας μεταφέρω απαλά μακριά.

Την κρίσιμη στιγμή θα είστε ξαπλωμένοι – σπάνια βρίσκω όρθιους ανθρώπους. Το αίμα θα έχει πήξει στο κορμί σας. Ίσως υπάρξει μια οδυνηρή διαπίστωση· μια κραυγή που θα πάρει ο αέρας. Ο μόνος ήχος που θ' ακούσω ύστερα από αυτό θα είναι ο ήχος της δικής μου ανάσας, κι ο ήχος της μυρωδιάς, των βημάτων μου.

Το ερώτημα είναι τι χρώμα θα έχουν όλα γύρω μας τη στιγμή που θα έρθω για σας. Πώς θα είναι ο ουρανός;

Προσωπικά, θα μου άρεσε ένας σοκολατής ουρανός. Στο χρώμα της πικρής σοκολάτας. Οι άνθρωποι λένε πως είναι το χρώμα που μου ταιριάζει. Προσπαθώ, ωστόσο, ν' απολαμβάνω κάθε χρώμα που βλέπω γύρω μου – όλο το χρωματικό φάσμα. Ένα δισεκατομμύριο ή περίπου τόσες γεύσεις, που καμιά τους δε μοιάζει απόλυτα με μιαν άλλη, κι ένας ουρανός που να τον βυζάζω αργά. Μου διώχνει την ένταση. Με βοηθάει να χαλαρώσω.

☞ ΜΙΑ ΑΣΗΜΑΝΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ☞

Οι άνθρωποι παρατηρούν τα χρώματα μιας μέρας μόνο στην αρχή και στο τέλος της, αλλά εγώ θεωρώ ότι είναι αρκετά ξεκάθαρο πως μια μέρα μεταβάλλεται μέσα από μια πληθώρα αποχρώσεων και ήχων, κάθε λεπτό που περνάει. Μια και μόνο ώρα μπορεί να αποτελείται από χιλιάδες διαφορετικά χρώματα. Κίτρινα σαν κεριά, μολυβιά σαν σύννεφα. Ζοφερά σκοτάδια. Στη δουλειά μου δεν παραλείπω να τα προσέχω.

Το προτέρημα που αντισταθμίζει τα πολλά μου ελαττώματα και στο οποίο έχω ήδη κάνει νύξη είναι η διάσπαση της προσοχής. Με βοηθάει να διατηρώ τα λογικά μου. Με βοηθάει να τα βγάξω πέρα, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια του χρόνου που χρειάζομαι να φέρω εις πέρας αυτή τη δουλειά. Το πρόβλημα είναι: ποιος θα μπορούσε να με αντικαταστήσει; Να πάρει τη θέση μου ενώ εγώ θα κάνω ένα διάλειμμα στον συνήθη τουριστικό προορισμό σας, είτε βρίσκεται στους τροπικούς είτε σε χιονοδρομικό; Η απάντηση, φυσικά, είναι κανείς, πράγμα που με ώθησε να πάρω μια συνειδητή απόφαση – να ξεδώσω στις διακοπές μου. Περιπτώ να το πω, εγώ θα κάνω διακοπές με άνεση. Με χρώματα.

Ωστόσο, είναι πιθανόν να ρωτήσετε, γιατί χρειάζεται αυτός διακοπές; Από τι έχει ανάγκη να ξεδώσει;

Κι αυτό με οδηγεί στο επόμενο επιχείρημά μου.

Είναι οι εναπομείναντες άνθρωποι.

Οι επιζώντες.

Είναι εκείνοι που δεν αντέχω να κοιτάζω, αν και σε πολλές περιπτώσεις δεν το κατορθώνω. Σκόπιμα αναζητώ τα χρώματα για ν' αποσπώ το μυαλό μου από αυτούς, αλλά, από καιρού εις καιρόν, παρακολουθώ ο ίδιος όσους μένουν πίσω, όσους θρυμματίζονται στο παζλ της συνειδητοποίησης, της απελπισίας, της έκπληξης. Έχουν στραπατσαρισμένες καρδιές. Τσακισμένα πνευμόνια.

Πράγμα το οποίο, με τη σειρά του, με φέρνει στο θέμα για το οποίο θα σας μιλήσω απόψε, ή σήμερα, ή ανά πάσα στιγμή και σε κάθε χρώμα. Είναι η ιστορία ενός από εκείνους τους αέναους επιζώντες – ενός από εκείνους που είναι ειδικόι στο να μένουν πίσω.

Στην πραγματικότητα, είναι απλά μια μικρή ιστορία, μια ιστορία μεταξύ πολλών άλλων πραγμάτων:

- Ένα κορίτσι
- Μερικές λέξεις
- Ένας ακορντεονίστας
- Μερικοί φανατικοί Γερμανοί
- Ένας Εβραίος που παλεύει γρονθοκοπώντας
- Κι ένα σωρό κλεψιές

Είδα την κλέφτρα των βιβλίων τρεις φορές.

ΔΙΠΛΑ ΣΤΙΣ ΡΑΓΕΣ ΤΟΥ ΤΡΕΝΟΥ

Ξεκινάμε με κάτι λευκό. Εκτυφλωτικό λευκό.

Οι περισσότεροι από εσάς είναι πολύ πιθανόν να σκέφτονται πως το λευκό δεν είναι πραγματικό χρώμα κι όλες αυτές τις κοινότοπες ανοησίες. Λοιπόν, βρίσκομαι εδώ για να σας πω πως είναι. Το λευκό είναι χωρίς αμφιβολία χρώμα, και προσωπικά δε νομίζω πως θα θέλατε να διαφωνήσετε μαζί μου.

∞ ΜΙΑ ΚΑΘΗΣΥΧΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ∞

Παρακαλώ, ηρεμήστε, παρά την προηγούμενη απειλή.

Είμαι όλο κούφιας απειλές –

δεν είμαι βίαιος.

Δεν είμαι μοχθηρός.

Είμαι ένα αποτέλεσμα.

Ναι, ήταν λευκό.

Λες κι ολόκληρη η γη είχε ντυθεί με χιόνι. Σαν να το είχε φορέσει, με τον τρόπο που κάποιος φοράει ένα πουλόβερ.

Δίπλα στις γραμμές του τρένου τα πόδια τους βούλιαζαν στο χιόνι μέχρι τα καλάμια τους. Τα δέντρα ήταν θαρρείς σκεπασμένα με κουβέρτες από χιόνι.

Όπως θα μπορούσατε να φανταστείτε, κάποιος είχε πεθάνει.

Δεν μπορούσαν απλά να τον αφήσουν πάνω στο έδαφος. Προς το παρόν, δε θα ήταν και τόσο μεγάλο πρόβλημα, αλλά πολύ σύντομα οι σιδηροτροχιές θα καθαρίζονταν και το τρένο θα έπρεπε να συνεχίσει την πορεία του.

Υπήρχαν δυο σιδηροδρομικοί.

Υπήρχε μια μητέρα με την κόρη της.

Ένα πτώμα.

Η μητέρα, το κορίτσι και το πτώμα παρέμεναν πεισματικά σιωπηλά.

«Λοιπόν, τι άλλο θέλετε να κάνω;»

Οι σιδηροδρομικοί ήταν ο ένας ψηλός κι ο άλλος κοντός. Ο ψηλός μιλούσε πάντα πρώτος, παρά το ότι δεν ήταν αυτός που έκανε κουμάντο. Κοίταξε τον κοντύτερο, τον παχουλό. Εκείνον με το ζωηρό κόκκινο πρόσωπο.

«Λοιπόν», ήρθε η απάντηση, «δεν μπορούμε απλά να τους αφήσουμε εδώ έτσι, φαντάζομαι πως το καταλαβαίνεις αυτό, έτσι δεν είναι;»

Η υπομονή του ψηλού είχε αρχίσει να εξαντλείται. «Και γιατί όχι;»

Ο πιο κοντός, σχεδόν έτοιμος να εκραγεί, σήκωσε το κεφάλι του, κοίταξε το σαγόνι του ψηλού και φώναξε «Spinnst du?! Είσαι βλάκας;!» Η απέχθειά του, όλο και πιο έντονη κάθε λεπτό που περνούσε, αποτυπωνόταν στα μάγουλά του. Το δέρμα του τσιτωνόταν. «Έλα», είπε, βαδίζοντας με δυσκολία στο χιόνι. «Θα τους μεταφέρουμε και τους τρεις πάλι πίσω αν είμαστε αναγκασμένοι να το κάνουμε. Θα ειδοποιήσουμε τον επόμενο σταθμό».

Κι όσο για μένα, είχα ήδη κάνει το πιο στοιχειώδες λάθος. Δεν μπορώ να σας περιγράψω το βαθμό της απογοήτευσής μου. Αρχικά τα είχα κάνει όλα σωστά:

Μελέτησα τον εκτυφλωτικό, λευκό σαν το χιόνι ουρανό που αντικατοπτριζόταν στο παράθυρο του εν κινήσει τρένου. Σχεδόν τον είσέπνευσα, αλλά ακόμη αμφιταλαντευόμουν. Λύγισα –

άρχισα να ενδιαφέρομαι. Για το κορίτσι. Η περιέργεια κυρίεψε κάθε ίνα του κορμιού μου, κι αποδέχτηκα μοιρολατρικά το να παραμείνω εκεί για όσο διάστημα μου επέτρεπε το πρόγραμμά μου και να τους κοιτάζω.

Είκοσι τρία λεπτά αργότερα, όταν το τρένο σταμάτησε, κατέβηκα μαζί τους.

Μια μικρή ψυχούλα ήταν στην αγκαλιά μου.

Στάθηκα λιγάκι στα δεξιά.

Οι δυο στιβαροί σιδηροδρομικοί κατευθύνθηκαν προς το μέρος της μητέρας, του κοριτσιού και του μικροσκοπικού άψυχου κορμιού ενός αγοριού. Θυμάμαι πολύ καθαρά πως η ανάσα μου ήταν βαθιά και λαχανιασμένη εκείνη την ημέρα. Εκπλήσσομαι που οι σιδηροδρομικοί δε με αντιλήφθηκαν όταν πέρασαν από δίπλα μου. Ο κόσμος υποχωρούσε τώρα κάτω από το βάρος όλου αυτού του χιονιού.

Ενδεχομένως δέκα μέτρα στ' αριστερά μου το χλομό, πεινασμένο κορίτσι να στεκόταν ξυλιασμένο από το κρύο.

Το στόμα της τρεμούλιαζε.

Αγκάλιαζε το κορμί της με τα παγωμένα χέρια της μπας και καταφέρει να το ζεστάνει.

Στο πρόσωπο της κλέφτρας των βιβλίων λαμπύριζαν τα παγωμένα δάκρυά της.

Η ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΤΗΤΑΣ

Τώρα, το επόμενο χαρακτηριστικό γεγονός στο οποίο θ' αναφερθώ είναι ζοφερό, για να δείξει τις διαμετρικά αντίθετες πλευρές του πολυτάλαντου χαρακτήρα μου, αν προτιμάτε. Ήταν η πιο σκοτεινή ώρα πριν από το χάραμα.

Αυτή τη φορά είχα έρθει για έναν άντρα γύρω στα είκοσι τέσσερα. Ήταν όμορφος στην όψη κατά κάποιον τρόπο. Το αεροπλάνο του αγκομαχούσε ακόμα. Καπνός έβγαινε από τους δυο κινητήρες του.

Την ώρα της συντριβής του τρεις βαθιές χαρακιές σχηματίστηκαν στο έδαφος. Τα φτερά του έμοιαζαν τώρα με προιονισμένα μπράτσα. Τέρμα πια τα φτεροκοπήματα. Γι' αυτό το μεταλλικό πουλάκι τουλάχιστον.

☞ ΚΑΠΟΙΑ ΑΛΛΑ ΑΣΗΜΑΝΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ☞

Μερικές φορές φτάνω πολύ νωρίς.

Βιάζομαι,

και μερικοί γαντζώνονται περισσότερο

από τη ζωή απ' όσο θα περίμενε κανείς.

Έπειτα από ελάχιστα λεπτά ο καπνός εξατμίστηκε εντελώς. Δεν είχε απομείνει στάλα καύσιμο πια.

Ένα αγόρι έφτασε πρώτο λαχανιασμένο, κρατώντας κάτι που

έμοιαζε μ' εργαλειοθήκη. Με μεγάλο δέος, πλησίασε το πιλοτήριο και κοίταξε τον πιλότο για να κρίνει αν ήταν ακόμα ζωντανός, κι εκείνη τη στιγμή όντως ήταν. Η κλέφτρα των βιβλίων έφτασε περίπου τριάντα δευτερόλεπτα αργότερα.

Είχαν περάσει χρόνια, αλλά την αναγνώρισα.

Ήταν κι εκείνη λαχανιασμένη.

Από την εργαλειοθήκη το αγόρι έβγαλε, αν θέλετε το πιστεύετε, ένα παιδικό αρκουδάκι.

Πέρασε το χέρι του μέσα από το σπασμένο τζάμι στο πιλοτήριο και το απόθεσε στο στήθος του πιλότου. Το χαμογελαστό αρκουδάκι καθόταν χωμένο στον άμορφο σωρό από αίμα και σάρκες, που ήταν ό,τι είχε απομείνει από τον άντρα. Λίγα λεπτά αργότερα ήρθε η δική μου σειρά. Ώρα ήταν.

Μπήκα μέσα, ελευθέρωσα την ψυχή του και την κουβάλησα απαλά μακριά από εκεί.

Ό,τι είχε απομείνει τώρα στα συντρίμια ήταν το άψυχο σώμα, η μυρωδιά του καπνού που αργόσβηνε και το χαμογελαστό παιδικό αρκουδάκι.

Όταν το πλήθος συγκεντρώθηκε στο συγκεκριμένο σημείο, τα πάντα εκεί πέρα, φυσικά, είχαν αλλάξει. Ο ορίζοντας είχε αρχίσει να παίρνει μια γκριζόμαυρη απόχρωση. Ό,τι είχε απομείνει από τη μαυρίλα πάνω απ' τα κεφάλια δεν ήταν τώρα τίποτα περισσότερο από μια μουντζούρα, που και αυτή διαλυόταν με γρήγορους ρυθμούς.

Το δέρμα του άντρα, αντίθετα, είχε πάρει την ασπράδα του σκελετού. Η στολή του είχε γίνει χάλια. Τα καστανά μάτια του έμεναν ορθάνοιχτα και παγωμένα –όμοια με λεκέδες από καφέ– και η μουντζούρα από πάνω, καθώς διαλυόταν, σχημάτισε αυτό που εμένα μου φάνηκε σαν ένα παράξενο, ωστόσο οικείο σχήμα. Μια υπογραφή.

Το πλήθος έκανε αυτό που κάνουν τα πλήθη.

Καθώς προχωρούσα, τους έβλεπα να στέκονται αναποφάσιστοι στη γαλήνη που επικρατούσε εκεί. Με σπασμωδικές κινήσεις των χεριών, πνιχτές φωνές και βουβές, γεμάτες προφύλαξη αλλαγές κατεύθυνσης.

Όταν ξανακοίταξα πίσω μου το αεροπλάνο, το ανοιχτό στόμα του πιλότου έμοιαζε να χαμογελάει.

Έσχατο κακόγουστο αστείο.

Η αποδοχή του αμετάκλητου.

Παρέμενε τυλιγμένος στη στολή του καθώς το γκριζο φως αγωνιζόταν ν' απλωθεί στον ουρανό. Όπως με πολλούς από τους άλλους, όταν ξεκίνησα να φύγω, ξαναπήρε τη μορφή σκιάς, σε μια έσχατη στιγμή απώλειας της λαμπρότητας – η αναγνώριση της αναχώρησης μιας ακόμα ψυχής.

Βλέπετε, για μένα, για μια στιγμή, παρά την ποικιλία των χρωμάτων που αγγίζω κι αδράχνω σε όλα αυτά που βλέπω σ' αυτόν τον κόσμο, συχνά συμβαίνει να βρίσκομαι αντιμέτωπος με την απώλεια της λαμπρότητας όταν ένας άνθρωπος πεθαίνει.

Έχω δει εκατομμύρια χρώματα.

Έχω δει περισσότερες απώλειες λαμπρότητας απ' όσες θα ήθελα να θυμάμαι.

Η ΣΗΜΑΙΑ

Την τελευταία φορά που την είδα επικρατούσε το κόκκινο χρώμα. Ο ουρανός έμοιαζε με σούπα που κοχλάζει κι αναδεύεται. Σε μερικά σημεία έδειχνε καμένος. Και μαύρα ψήγματα, σαν κόκκοι πιπεριού, αulάκωναν την κοκκινίλα σ' όλη της την έκταση.

Νωρίτερα, παιδιά έπαιζαν κοντσό, στο δρόμο που έμοιαζε με σελίδες διάστικτες από λάδι. Όταν έφτασα, μπορούσα ακόμα ν' ακούσω τον απόηχο του παιχνιδιού τους. Το ποδοβολητό τους στο δρόμο. Τις παιδικές φωνές και τα γέλια, τα πονηρά χαμόγελα, που ωστόσο έσβηναν γρήγορα.

Έγστερα ήρθαν οι μπόμπες.

Αυτή τη φορά τα πάντα έγιναν αργά.

Οι σειρήνες. Τα παραλογισμένα ουρλιαχτά στο ραδιόφωνο. Όλα άργησαν τόσο.

Μέσα σε λίγα λεπτά βουνά από μπετόν και χώμα είχαν στοιβαχτεί ανάκατα παντού. Οι δρόμοι έμοιαζαν με σακατεμένες φλέβες. Το αίμα κυλούσε μέχρι που στέγνωσε στην ασφάλτο, και τα κορμιά έμειναν σκαλωμένα εκεί, σαν ξύλα που εκβράστηκαν ύστερα από πλημμύρα.

Ήταν ασάλευτα, όλα τους. Ένα κουβάρι από ψυχές.

Ήταν το πεπρωμένο;

Ήταν κακοτυχία;
 Ήταν εξαιτίας και των δυο που έμεναν έτσι ασάλευτα το ένα
 πάνω στο άλλο;
 Φυσικά και όχι.
 Ας μη λέμε ανοησίες.

Πιθανότατα είχε περισσότερο να κάνει με τις μπόμπες που
 εξαπολύθηκαν και ρίχτηκαν στο έδαφος από ανθρώπους που
 κρύβονταν μέσα στα σύννεφα.

Ναι, ο ουρανός είχε πάρει τώρα μιαν αποκαρδιωτική κοκκι-
 νωπή απόχρωση. Η μικρή γερμανική πόλη είχε γεμίσει ερείπια
 για μιαν ακόμα φορά. Νιφάδες στάχτης έπεφταν γύρω σου τόσο
όμορφα που έμπαινες στον πειρασμό να τεντώσεις τη γλώσσα
 σου για να τις πιάσεις, να τις γευτείς. Μόνο που αν το έκανες θα
 σου τσουρούφλιζαν τα χείλια. Θα σου έκαιγαν το στόμα.

Το βλέπω, ξεκάθαρα.

Ετοιμαζόμουν να φύγω όταν τη βρήκα γονατισμένη εκεί.

Μια οροσειρά από μπάζα γκρεμισμένων σπιτιών ήταν γραμ-
 μένη, σχεδιασμένη, ορθωμένη γύρω της. Κρατούσε σφιχτά στην
 αγκαλιά της ένα βιβλίο.

Περισσότερο από οτιδήποτε άλλο, η κλέφτρα των βιβλίων ήθελε
 απελπισμένα να επιστρέψει στο υπόγειο, για να γράψει ή να δια-
 βάσει την ιστορία της μια τελευταία φορά. Εκ πείρας, το βλέπω
 ολοφάνερα στο πρόσωπό της. Πέθαινε από λαχτάρα να βρεθεί
 στην ασφάλεια του υπογείου, στο εσωτερικό του – αλλά δεν μπο-
 ρούσε να σαλέψει. Επιπλέον, το υπόγειο δεν υπήρχε πια. Είχε
 γίνει κομμάτι του σπαραγμένου τοπίου.

Σας παρακαλώ, ξανά, σας ζητώ να με πιστέψετε.

Ήθελα να σταματήσω. Να κάτσω κάτω ανακούρκουδα.

Ήθελα να πω: «Λυπάμαι, παιδί μου».

Αλλά αυτό δεν επιτρέπεται.

Δεν κάθισα ανακούρκουδα. Δε μίλησα.

Απλώς την παρατηρούσα για κάποιο διάστημα. Όταν κατάφερε να σηκωθεί και να περπατήσει, την ακολούθησα.

Πέταξε το βιβλίο.

Γονάτισε.

Η κλέφτρα των βιβλίων έβγαλε ένα ουρλιαχτό.

Το βιβλίο της ποδοπατήθηκε αρκετές φορές όταν άρχισαν να καθαρίζουν το χώρο, και, παρόλο που είχαν δοθεί οδηγίες να καθαριστεί ο χώρος μόνο από το μπετόν, το πολυτιμότερο αντικείμενο του κοριτσιού πετάχτηκε πάνω στο φορηγό με τα σκουπίδια, και σ' αυτό το σημείο ήμουν υποχρεωμένος να κάνω αυτό που έκανα. Σκαρφάλωσα πάνω στο φορηγό και το πήρα στα χέρια μου, χωρίς να συνειδητοποιώ πως θα το κρατούσα και θα το κοίταζα αρκετές χιλιάδες φορές στο πέραςμα των χρόνων. Θα έβλεπα τα μέρη όπου διασταυρωνόμαστε, κατάπληκτος από όλα αυτά που είδε το κορίτσι και για το πώς επιβίωσε. Αυτό είναι το καλύτερο που μπορώ να κάνω – να το βλέπω να συνταίριαζεται με ό,τι άλλο παρακολούθησα ως θεατής στη διάρκεια εκείνης της περιόδου.

Όταν την ξαναφέρνω στη μνήμη μου, βλέπω έναν μακρύ κατάλογο από χρώματα, αλλά είναι μόνο σ' εκείνα τα τρία που την είδα με σάρκα και οστά. Μερικές φορές καταφέρνω να γλιστρώ πολύ πιο πάνω από αυτές τις τρεις στιγμές. Κι αιωρούμαι εκεί, ώπου μια αηδιαστική αλήθεια δίνει τη θέση της στο αυτονόητο.

Είναι τότε που τα βλέπω να σχηματίζονται.

☞ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ☞

ΚΟΚΚΙΝΟ:

ΛΕΥΚΟ:

ΜΑΥΡΟ:

Πέφτουν το ένα πάνω στο άλλο. Η κακογραμμένη υπογραφή μαύρη, πάνω στη λευκή εκτυφλωτική σφαίρα, πάνω στο παχύ γλυκανάλατο κόκκινο.

Ναι, συχνά τη θυμάμαι, και σε μια από τις τεράστιες τσέπες μου έχω κρατήσει την ιστορία της να την αφηγηθώ εκ νέου. Είναι μια από τις πολλές ιστορίες που κουβαλάω, και που η καθεμιά τους φαντάζει εξωπραγματική. Κι όλες τους προσπαθούν –προσπαθούν απελπισμένα– να μου αποδείξουν πως εσείς, και η ανθρωπίνη ύπαρξή σας, αξίζετε τον κόπο.

Ορίστε. Μια από αυτές.

Η κλέφτρα των βιβλίων.

Αν κάνετε κέφι, ελάτε μαζί μου. Θα σας διηγηθώ μια ιστορία.

Θα σας δείξω κάτι.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΘΑΦΤΗ

εμφανίζονται:

οδός χίμελ – η τέχνη του να βρίζεις όλο τον κόσμο –
μια γυναίκα με σιδερένια γροθιά – μια απόπειρα για φιλί –
τζέσε όουενς – γυαλόχαρτο – η μυρωδιά της φιλίας –
μια πρωταθλήτρια της πυγμαχίας – και η μητέρα
όλων των watschen

ΑΦΙΞΗ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΧΙΜΕΛ

Εκείνη η τελευταία φορά.

Εκείνος ο κόκκινος ουρανός...

Πώς γίνεται μια κλέφτρα βιβλίων να καταλήγει γονατιστή ουρλιάζοντας δίπλα σ' έναν ανθρώπινο σωρό από ανατριχιαστικά κομματιασμένες σάρκες και καρβουνιασμένα κορμιά;

Χρόνια πριν, τότε που ξεκίνησαν όλα, το χιόνι σκέπαζε τα πάντα.

Είχε έρθει ο καιρός. Για έναν.

∞ ΜΙΑ ΑΣΥΛΛΗΠΤΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΣΤΙΓΜΗ ∞

Ένα τρένο κυλούσε με ταχύτητα στις ράγες.

Ήταν ασφυκτικά γεμάτο με ανθρώπους.

Ένα εξάχρονο αγόρι πέθανε στο τρίτο βαγόνι.

Η κλέφτρα των βιβλίων και ο αδερφός της ταξίδευαν με προορισμό το Μόναχο, όπου σύντομα θα τους παρέδιδαν σ' ανάδοχους γονείς. Τώρα ξέρουμε, φυσικά, πως το αγόρι δεν τα κατάφερε ως το τέλος.

∞ ΠΩΣ ΣΥΝΕΒΗ ∞

Ένα ξαφνικό ξέσπασμα βήχα.

**Ένας απίστευτος παροξυσμός βήχα.
Κι αμέσως ύστερα – τίποτα.**

Όταν σταμάτησε ο βήχας, αυτό που απόμεινε ήταν η ανυπαρξία της ζωής, που ήδη ύστερα από έναν σχεδόν βουβό σπασμό είχε αρχίσει να εγκαταλείπει το κορμάκι του αγοριού. Βγήκε από τα ξεφλουδισμένα χείλια του, με το ξεθωριασμένο καφετί χρώμα, όμοιο με πολυκαιρισμένη μπογιά που χρειάζεται επειγόντως να ξαναπεραστεί.

Η μητέρα τους κοιμόταν.

Μπήκα στο τρένο.

Άρχισα να περπατάω στο διάδρομο, όπου επικρατούσε μεγάλη ακαταστασία, και η παλάμη μου σ' ένα λεπτό άγγιξε το στόμα του αγοριού.

Κανείς δεν πρόσεξε τίποτα.

Το τρένο συνέχισε τον καλπασμό του.

Κανείς δεν πρόσεξε τίποτα εκτός από το κορίτσι.

Με μισάνοιχτο το ένα μάτι, και το άλλο ακόμα νυσταγμένο ν' αρμενίζει σε κάποιο όνειρο, η κλέφτρα των βιβλίων –γνωστή επίσης ως Λίτζελ Μέμινγκερ– μπορούσε να καταλάβει χωρίς αμφιβολία πως ο μικρότερος αδερφός της, ο Βέρνερ, που ήταν τώρα γερμένος στο πλάι, είχε πεθάνει.

Τα μπλε μάτια του κοίταζαν το πάτωμα.

Μα δεν έβλεπαν τίποτα.

Πριν ξυπνήσει, η κλέφτρα των βιβλίων ονειρευόταν τον Φίρερ, τον Αδόλφο Χίτλερ. Στο όνειρό της, παρακολουθούσε, υποτίθεται, μια συγκέντρωση στην οποία εκείνος μιλούσε, κοίταζε τα σημεία του κρανίου του που ξεχώριζαν ανάμεσα στις ρίζες των μαλλιών του και το εξαιρετικά τετράγωνο μουστάκι του. Άκουγε μ' ευχαρίστηση το χείμαρρο των λέξεων που ξεχύνονταν από το στόμα του. Οι προτάσεις του λες και φεγγοβολουσαν στο φως.

Σε μια πιο ήρεμη στιγμή, εκείνος κάθισε ανακούρκουδα και της χαμογέλασε. Του ανταπέδωσε το χαμόγελο και του είπε «Guten Tag, Herr Führer. Wie geht's dir heut?» Δεν είχε μάθει να μιλάει και τόσο καλά τη γλώσσα, ούτε καν να διαβάξει, αφού σπάνια πήγαινε στο σχολείο. Την αιτία γι' αυτό θα την ανακάλυπτε κάποια στιγμή στο μέλλον, σε καταλλήλότερο χρόνο.

Τη στιγμή που ο Φίρερ ετοιμαζόταν να της απαντήσει, εκείνη ξύπνησε. Ήταν Γενάρης του 1939. Κόντευε να κλείσει τα εννιά και να μπει στα δέκα.

Ο αδερφός της ήταν πεθαμένος.

Το ένα μάτι μισάνοιχτο.

Το άλλο ακόμα ονειρευόταν.

Θα ήταν καλύτερα, πιστεύω, αν το όνειρό της ολοκληρωνόταν, αλλά πραγματικά αυτό ξεφεύγει από τον έλεγχό μου.

Το δεύτερο μάτι άνοιξε εντελώς ξαφνικά και με είδε, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία γι' αυτό. Ήταν ακριβώς τη στιγμή που γονάτισα και του πήρα την ψυχή, κρατώντας τη χαλαρά στα δυνατά μου μπράτσα. Αμέσως ύστερα ξεστάθηκε λίγο, ωστόσο, όταν σήκωσα αρχικά την ψυχή του, είχε την απαλή υφή και τη δροσερή αίσθηση ενός παγωτού. Άρχισε να λιώνει στην αγκαλιά μου. Ύστερα ξαναξεστάθηκε ολόκληρος. Γιατρεύτηκε.

Η Λίζελ Μέμινγκερ ένιωσε ότι τα μέλη της δεν την υπάκουαν, οι σκέψεις της είχαν γίνει ένα μπερδεμένο κουβάρι εισβάλλοντας στο μυαλό της. Es stimmt nicht. Δεν μπορεί να είναι αλήθεια. Δεν μπορεί να είναι αλήθεια.

Και ύστερα το τίναγμα στο κορμί της.

Γιατί πάντα τινάζονται οι άνθρωποι;

Ναι, ξέρω, ξέρω, συμπεραίνω πως μάλλον είναι κάτι που έχει να κάνει με το ένστικτο. Για να εμποδίσει την αλήθεια να ξεπηδήσει. Η καρδιά της άλλαζε συνέχεια ρυθμό, χτυπούσε ξέφρενα, τόσο ξέφρενα που έλεγε πως είχε πάρει φωτιά από τον αβυσταχτο πόνο.

Καθόμουν σαν ανόητος και την κοίταξα.

ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΟΤΑΝ ΑΝ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΚΡΥΨΕΙΣ ΚΑΤΙ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ ΣΩΣΕΙΣ;

Οταν η νεαρή Λίτζελ φτάνει στο σπίτι των θετών γονιών της, έχοντας χάσει την οικογένειά της, το μόνο που κρατάει στα χέρια της είναι το κλεμμένο εγχειρίδιο ενός νεκροθάφτη, το οποίο δεν μπορεί καν να διαβάσει, αφού δεν ξέρει γραφή και ανάγνωση. Αυτή θα είναι και η αρχή της καριέρας της ως... κλέφτρας.

Η Λίτζελ θα αρχίσει να κλέβει βιβλία – βιβλία που πετάνε οι ναζί στη φωτιά για να τα κάψουν, βιβλία από τη βιβλιοθήκη του δημάρχου, βιβλία που τη συντροφεύουν στις περιπέτειές της παρέα με το φίλο της, Ρούντι, στους δρόμους της πόλης, βιβλία που θα γεμίσουν τις ώρες του άλλου φίλου της, του κυνηγημένου Μαξ.

Κι ενώ οι βόμβες των Συμμάχων πέφτουν συνεχώς και οι σειρήνες ουρλιάζουν, η Λίτζελ μοιράζεται τα βιβλία της με τους γείτονές της στα καταφύγια και βρίσκει σ' αυτά παρηγοριά. Μέχρι που κάποια μέρα η σειρά θα αργήσει να σφυρίζει...

*Μια αξέχαστη ιστορία για τη δύναμη της ανθρωπιάς,
για τις ανατροπές της ζωής, αλλά και για την αστείρευτη
γοητεία των βιβλίων!*

Στους κινηματογράφους από την **ODEON**

FOX 2000 PICTURES PRESENTS A SUMMIT ENTERTAINMENT PRODUCTION GEORGEY RUH "THE BOOK THIEF" EMILY WATSON SOPHIE NIELSEN COSTUME DESIGNER ANNA D. SHEPPARD MUSIC BY JOHN WILLIAMS EDITOR JOHN WILSON, A.C.E.
PRODUCTION DESIGNER SIMON ELLIOTT DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY FLORIAN BALLHAUS, ASCO PRODUCTION DESIGNER KAREN ROSENWELL, P.G.A. BASED UPON THE NOVEL BY MARKUS ZUSAK SCREENPLAY BY MICHAEL PETRONI DIRECTED BY BRIAN KOPPELMAN
SOUNDTRACK ON
PROPERTY OF FOX. ALL RIGHTS RESERVED. NO PART OF THIS FILM MAY BE REPRODUCED OR TRANSMITTED IN ANY FORM OR BY ANY MEANS, ELECTRONIC OR MECHANICAL, INCLUDING PHOTOCOPYING, RECORDING, OR BY ANY INFORMATION STORAGE AND RETRIEVAL SYSTEM.

© 2013 Twentieth Century Fox

THE BOOK THIEF film artwork © 2013
Twentieth Century Fox Film Corporation. All rights reserved

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ.ΣΗΖ. 05624

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η